

КРАТОВО

Petar Namicev

Ekaterina Namiceva

НАРОДНО НЕИМАРСТВО X

TRADITIONAL ARCHITECTURE X

Kratovo -traditional architecture from 19 and the beginning of 20 century

Издавач	Editor
Д-р Петар Намичев	Petar Namicev PhD
Автор на текст:	Author of the text
Петар Намичев, Екатерина Намичева	Petar Namicev, Ekaterina Namiceva
Цртежи	Drawings
Петар Намичев	Petar Namicev
Рецензенти	Reviewers
Д-р Мирче Кокалевски	Mirce Kokalevski PhD
Д-р Меланија Шерденковска	Melanija Sherdenkovska PhD
Подготовка за печат	Design and lay-out
Михаил Намичев	Mihail Namicev
Печати	Print by
2 Август Штип	2 August Shtip
Копии	Copies
100	100

КРАТОВО

Традиционалната архитектура
од 19-от и почетокот на 20-от век

СКОПЈЕ 2015

KRATOVO

**traditional architecture from 19th
and the beginning of 20th century**

SKOPJE 2015

Вовед

Материјата во оваа публикација генерално е наменета за студенти, истражувачи кои се занимаваат со традиционалното градителство и за пошироката публика, односно за сите заинтересирани љубители на градителското наследство.

Кратовската градска кука има одреден развој на просторната организација кој може да се следи во најголема мерка во 19-от и почетокот на 20-от век. Типологијата и развојната структура започнува од повеќе делната кука со простории, приземна, кука на кат и повеќе ката, братската кука и сл. Градската кратовска кука има свои одредени градителски, фолклорни и етнички вредности, со своја еволуција, содржина, прилагодена на секојдневните семејни потреби. Кратовската кука како комплексна градба со своја специфика, не само во рамките на традиционалната македонска кука од 19-от век, туку и во еден поширок Балкански контекст, според местоположбата, урбаното специфично јадро, прилагоденост кон природните услови, издиференцирана препознатливост и креативност на автохтона фолклорна градба.

Introduction

The material in this publication is intended for a general interested public, students, professionals which dealing with the study of architectural form and all lovers of traditional architecture. The urban house placed in crowded urban core, on a steep area, by a river, created a recognizable form of the old-urban house of the XIX c, reflection of the wealth of the city bourgeoisie of merchants and craftsmen. Spatial conception of the house is predicted according to the tradition of the building, from the needs of the family in terms of economic opportunities, site conditions in the form of the street and neighboring buildings, orientation, insolation, the use of certain building materials and from building technology. According to their spatial characteristics Kratovo house of the 19th century, had developed with a high standard of living culture.

The preserved typological examples of specific architectural form confirm its contribution to the formation of this part of architectural material culture of the Kratovo District, within the frames of the entire Macedonian architectural heritage.

Традиционалната архитектура во Кратово (од 19 и почетокот на 20 век)

Кратово го достигнува својот највисок економски и општествено културен развој при крајот на 18 –от и во текот на 19-от век. Во овој период куќата во Кратово останала препознатлив белег на економската моќ и културно општествениот развој на населението.

Кратово во историските документи се споменува како значаен рударски центар врз кој се базирал целокупниот економски развој на градот и околината. Кратово се наоѓа во подножјето на Осоговските планини на надморска височина од 680 м, во кратер на згаснат вулкан. Населбата постоела во римско време (Кратискара), во византискиот период (Коритос), додека во средниот век населбата претставувала значаен рударски центар, каде работеле Саси, а дубровчаните имале своја колонија. Во 18-от век градот подпаднал под Српската средновековна држава, а од 1390 под османлиското владеење. Во патеписните белешки се споменува Кратово во

1,Изглед на дел од градот со кула, Кратово, почеток на 20-от век
View of the part of town with a tower, Kratovo, beginning of 20 century

The Folk architecture in Kratovo area

The evolution and typology of the houses in the region of Kratovo have resulted in their classification into an open and closed type of structures.

The builder's constructive concept of the dwelling houses and subsidiary economic structures has resulted from the ambient conditions in the region and the presence of local construction movements.

Village houses were adjusted to the geography of the terrain, having been constructed of locally available building materials - stone, wood, earth, and showing autochthonous architectural forms.

Distinctive features of the Kratovo village house are the plastic decoration of the wall surfaces by simply treatment dressing of the stone, stylisation of certain forms and motifs applied in ten decoration of the architectural details showing local autochthonous features, application of the wood in a light constructive system, which adds to the plastic voluminous ness of the architectural conception.

The basic concept of the Kratovo house complies with the characteristics of the structures from the neighboring regions (Kriva Palanka, Kumanovo and Ovce Pole Districts), although they have retained some local peculiarities, thus forming

constructions of substantial architectural- spatial qualities expressed in the details applied on the facade compositions, and in the constructive features.

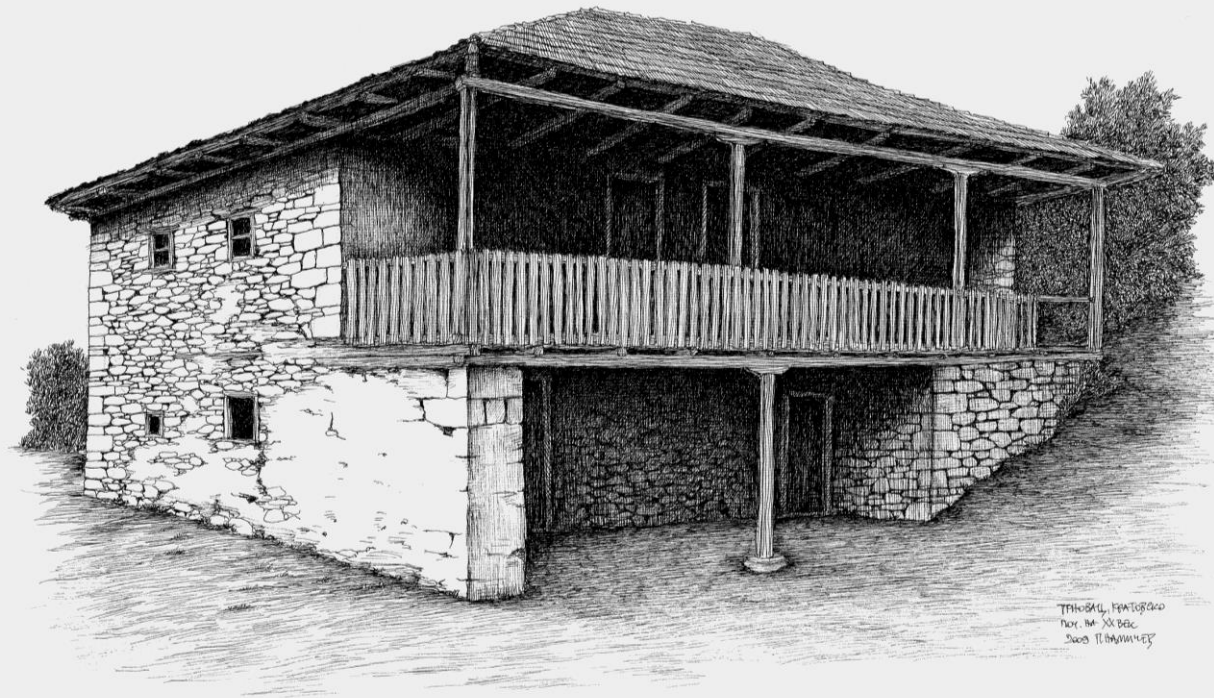
The simplicity of the architectural form and the pure approach to the already formed interior confirm the existence of structures with differentiated form.

The organization and spatial concept of the houses in the Kratovo District are distinguished by simplicity and modified form, which has been retained as lasting typological feature. The spatial system separated in primarily three units: kucha (house), odaja (room) and chardak (porch), prevails in the interior layout applied locally, thus satisfying completely the needs of a household. Important element in the interior design of the traditional house was the heath, around which the entire family life was organized.

The leads to a conclusion of some strange influence being exerted in the concept of the structures from different regions in the Balkans. It has resulted from the movability of the master-masons and the influence they brought (application of the construction, building materials, shape and details), which are embodied into an ambient that has retained its autochthones features to an extend that depended largely on the needs, financial state and social requirements.

The form and evolution of the rural architecture in the period of its intense development complies with the doubtless reflective and original form of the urban architecture in Kratovo, which can be

Kratovo -traditional architecture from 19 and the beginning of 20 century

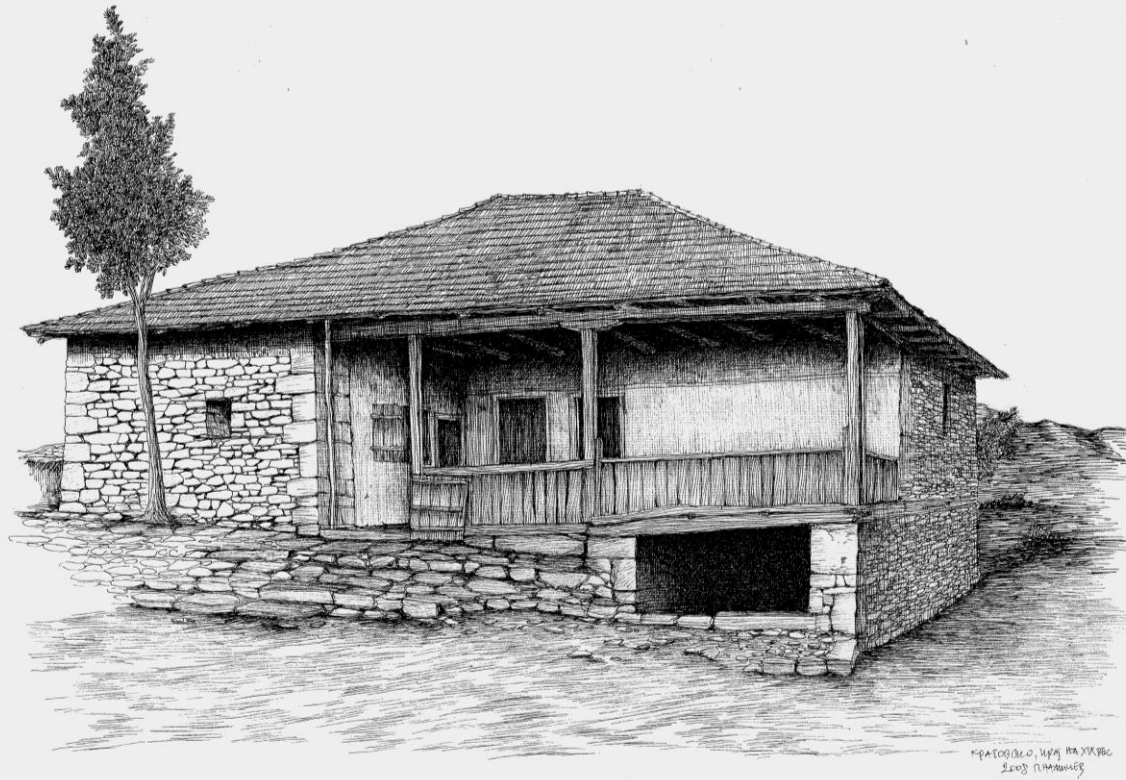
85. Куќа со чардак,
с. Трновац, почеток
на 20 век,
House with a porch,
Trnovac village,
beginning of XX
century

noted in the frequency of certain decorative facade elements and constructive traits in both the living environments.

The abundant range of types of structures is here presented from a specific point of view, by presentation of certain structures that show uniqueness of form, thus deserving to be included in the list of the most remarkable examples of the architecture of this region.

These drawings are aimed at showing a certain architectural-aesthetical aspect of evaluation of the village house, reflecting refined sense of the constructive spirit of the creators of these wonderful structures.

The preserved typological examples of specific architectural form confirm its contribution to the formation of this part of architectural material culture of the Kratovo District, within the frames of the entire Macedonian architectural heritage.

85.Приземна куќа, кратовско, крај
на 20 век,
Ground floor house kratovo area,
beginning of XX century

Содржина/ Content

Вовед 5

Традиционалната архитектура во Кратово 6

Просторниот развој на кратовската градска куќа 29

Взаемни карактеристики и влијаниа помеѓу градската и селската куќа во Кратово и кратовско 70

Фолклорната архитектура во кратовско 70

Traditional architecture in Kratovo 104

The spatial development of kratovo town house 106

The folk architecture in kratovo area 110

Содржина / Content 114

CIP - Каталогизација во публикација

Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

72.04:39(497.723)"18/19"

НАМИЧЕВ, Петар

Кратово : традиционална архитектура од 19-от и почетокот на 20-от век / Петар Намичев, Екатерина Намичева = Kratovo : traditional architecture from 19 and the beginning of 20 century / Petar Namicev, Ekaterina Namiceva. - Скопје : П. Намичев, 2014. - стр. : цртежи ; 30 см

Текст напоредно мак. и англ. јазик

ISBN 978-608-65654-3-5

1. Насп. ств. насл. 2. Намичева, Екатерина [автор]. - I. Namicev, Petar види Намичев, Петар

а) Народна архитектура - Кратово - 19-20в. б) Традиционална архитектура - Кратово - 19-20в. в) Неимарство

COBISS.MK-ID 98437642